

KULTUROZNAWSTWO – STUDIA LICENCJACKIE STACJONARNE
PLAN SPECJALNOŚCI I PUNKTY ECTS

**SPECJALNOŚĆ:
KULTURA FILMOWA**

ROK 1					
Przedmiot	Z/E	SEMESTR I		SEMESTR II	
		Liczba godzin	Punkty	Liczba godzin	Punkty
Poetyki kina	ZI/ EII	45 w	4	30 w	3
Analiza i interpretacja dzieła filmowego	Z	15 k	2	30 k	3
Filmoterapia w teorii i praktyce	Z	30 k	3	30 k	3
Razem:		90	9	90	9
ROK 2					
Przedmiot	Z/E	SEMESTR I		SEMESTR II	
		Liczba godzin	Punkty	Liczba godzin	Punkty
Warsztaty krytyki filmowej	Z	30 wa	4	-	-
Kultura filmowa na Dolnym Śląsku	Z	30 k	4		
Kino popularne	Z	-	-	30 w	4
Antropologiczny film dokumentalny	Z	-	-	15 w/15 k	4
Razem:		60	8	60	8
Razem rok 1 i 2		300 godz. / 34 punktów ECTS			

Z – zaliczenie z oceną; E – egzamin; w – wykład; k – konwersatorium; wa – warsztaty

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności „Kultura filmowa” dzięki opanowaniu podstawowego kanonu historii kina (poetyki kina, kino popularne) oraz warsztatu filmoznawczego (analiza i interpretacja dzieła filmowego) będzie mógł podjąć między innymi pracę redaktora w instytucjach związanych z produkcją i dystrybucją filmową oraz programowaniem kin (kina, wytwórnie i studia filmowe, firmy dystrybucyjne, etc.), animatora kultury filmowej (np. festiwali filmowych, zwłaszcza na Dolnym Śląsku), pedagoga wykorzystującego w pracy film (filmoterapia w teorii i praktyce) a także krytyka filmowego w prasie codziennej i branżowej oraz w środkach masowego przekazu (m.in. w portalach internetowych). Ukończenie studiów w zakresie specjalności filmowej może mu również zapewnić solidne przygotowanie do dalszego wykształcenia filmoznawczego i medioznawczego na studiach magisterskich i podyplomowych.

Odpowiedzialny za prowadzenie specjalności: **dr Małgorzata Kozubek**

Opis przedmiotów

Poetyki kina

Studenci zapoznają się z wybranymi zjawiskami w historii kina z perspektywy poetyki opisowej (właściwości strukturalne, specyfika wypowiedzi filmowej) i poetyki historycznej (określone tendencje w kinie wraz z ich kontekstami: historycznym, kulturowym, technicznym).

Treści programowe:

- Ikonosfera XIX wieku. Zjawiska prefilmowe. Początki kinematografii. Thomas Edison. Bracia Lumière. Georges Méliès, bracia Skladanowsky, szkoła z Brighton.
- Kino Charlesa Chaplina.
- Kino Davida W. Griffitha: tematy, techniki i poetyka.
- Kino Republiki Weimarskiej: poetyka sformułowana: niemiecki ekspresjonizm filmowy i kammerspiel. Geneza, twórcy i filmy.

- Rewolucyjne kino formy filmowej: radziecka „szkoła montażowa”: L. Kuleszow, S. Eisenstein, Dziga Wiertow, W. Pudowkin.
- Przełom dźwiękowy w kinematografii amerykańskiej i europejskiej: przemiany techniczne i estetyczne.
- Klasyczne kino amerykańskie jako kino stylu zerowego. Przemysł filmowy, star system, studio system i gatunki filmowe;
- „Obywatel Kane” i „Casablanca” – dwa oblicza Hollywoodu
- Kino Orsona Wellesa
- Poetyka negacji: włoski neorealizm – program estetyczny, twórcy i filmy
- Ruch angielskich „młodych gniewnych” - free cinema, związki z literaturą i teatrem, główne tematy i twórcy
- Francuska Nowa Fala (Jean-Luc Godard, François Truffaut, Claude Chabrol i inni)
- Czechosłowacka Nowa Fala
- Australijska Nowa Fala
- Nowe kino, nowa narracja
- Polska Szkoła Filmowa

Analiza i interpretacja dzieła filmowego

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z warsztatem filmoznawcy oraz udoskonalenie umiejętności analizy i interpretacji filmu. Podczas zajęć zostanie przedstawiona m. in. analiza tekstualna, analiza narracji oraz analiza obrazu i dźwięku.

Treści programowe:

- Definicja analizy filmu
- Różnorodność podejść analitycznych; szkoły interpretacji filmu
- Analiza tekstualna
- Analiza obrazu i dźwięku
- Analiza narracji
- Krytyczna analiza filmów
- Psychoanaliza w filmoznawstwie
- Teoria gatunków
- Kino autorskie, styl filmowy
- Kontekst historyczny i przemysłowy a analiza filmu
- Film i religia

Filmoterapia w teorii i praktyce

Celem zajęć jest przybliżenie i szczegółowa analiza zjawiska terapii filmem, zaprezentowanie rodzajów, funkcji oraz celów filmoterapii. Filmoterapia osadzona zostanie w ramach procesów kulturowo-społecznych oraz zestawiona z innymi rodzajami terapii poprzez sztukę, zwłaszcza z biblioterapią i muzykoterapią. W semestrze letnim szczególna uwaga zostanie poświęcona zagadnieniu doboru filmów do terapii oraz filmoterapii praktycznej na przykładzie wykorzystania jej metod w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii.

Treści programowe:

I Filmoterapia w kontekście zmiany kulturowej

1. Kultura terapeutyczna
2. Kultura indywidualizmu
3. Filmoterapia w obszarze kultury terapeutycznej
4. Prekursorzy, przedstawiciele i przełomowe publikacje
5. Filmoterapia na tle innych terapii

II Rodzaje filmoterapii

1. Filmoterapia indywidualna
2. Filmoterapia grupowa
3. Czynna i bierna filmoterapia

III (Auto)terapeutyczny wymiar twórczości wybranych reżyserów

1. Jonathan Caouette

Marcin Koszałka

Xavier Dolan

IV Teoretyczne zagadnienia związane z odbiorem dzieła filmowego

1. Zjawisko projekcji-identyfikacji
2. Twórcza i indywidualna aktywność widza
3. Wrażenie realności w kinie
4. Emocje widza filmowego
5. Rola aksjotycznie zorientowane nauk humanistycznych w wyjaśnianiu procesu filmoterapeutycznego

V Dobór filmów do filmoterapii

1. Film jako współczesna forma mitu
2. Kino gatunkowe
3. Gatunki filmowe najczęściej wykorzystywane w terapii
4. Gatunki filmowe pomijane w filmoterapii: horror i film pornograficzny

VI Filmoterapia w praktyce na przykładzie wykorzystania metod filmoterapii w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii

1. Pojęcie twórczej resocjalizacji i pedagogiki kultury
2. Dobór i szczegółowa analiza filmów pod kątem ich możliwości terapeutycznych
3. Praca z filmem w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii

VII Analiza filmów wybieranych najczęściej do terapii (projekcje i wspólna analiza)

VIII Perspektywy i zagrożenia filmoterapii. Krytyka i obrona

Warsztaty krytyki filmowej

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z sytuacją komunikacyjną krytyki filmowej, jej warsztatem oraz podstawowymi metodami, formami i gatunkami wypowiedzi krytycznofilmowej.

Treści programowe:

- Pojęcie krytyki filmowej na tle innych form krytyki artystycznej
- Krytyka filmowa jako partner twórcy filmowego
- Krytyka filmowa a świadomość filmowa odbiorcy
- Krytyka filmowa wobec teorii i historii filmu
- Metodologiczne orientacje krytyki filmowej
- Reguły analizy, interpretacji i wartościowania dzieła filmowego
- Gatunki wypowiedzi krytycznofilmowej
- Zasady wywiadu filmowego
- Poetyka recenzji filmowej
- Artykuł i esej jako formy krytyki filmowej
- Kategorie autora i gatunku w krytyce filmowej
- Miejsce krytyki filmowej w środkach masowego przekazu
- Czasopiśmiennictwo a krytyka filmowa
- Specyfika krytyki filmowej w telewizji, w radiu i Internecie
- Analiza warsztatu wybranego krytyka filmowego

Kultura filmowa na Dolnym Śląsku

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią i współczesnością kultury filmowej Dolnego Śląska. Film zostanie wpisany w szeroki kontekst kulturowy określający „sposób życia” miejskiej społeczności. Szczególna uwaga zostanie poświęcona zagadnieniu specyfiki Wrocławia jako „miasta filmowego”.

Treści programowe:

Omówione zostaną kanały dystrybucji filmu, zagadnienia związane z mecenatem filmu, obiegiem festiwalowym, dystrybucją kinową, telewizyjną, internetową, systemem prasy i mediów poświęconych filmowi, dolnośląską kulturą filmową, socjologiczną charakterystyką grup odbiorczych i ich strategiami zaangażowania w kulturę filmową, subkulturami fanowskimi, ich działaniami oraz wpływem filmu na styl życia i system wartości, zjawiska kinofilii i kinomanii, a także turystyka filmowa.

Kino popularne

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi teoriami z zakresu kultury popularnej i genologii filmu. Metody badania kina popularnego zostaną zademonstrowane na współczesnych i historycznych przykładach filmowych. Przedstawione zostaną również sylwetki istotnych twórców.

Treści programowe:

- Historyczne i współczesne ujęcia kultury popularnej
- Metody badań kultury popularnej
- Styl i model produkcji w epoce klasycznego Hollywood
- Rola systemu gwiazd w obrębie amerykańskiego przemysłu filmowego
- Gatunki filmowe: definicja, powstawanie, wspólnoty interpretacyjne, ewolucja, gatunki synkretyczne, hybrydy
- Film noir i kino gangsterskie
- Historia komedii filmowej
- Film grozy, filozofia horroru
- Ideologia melodramatu
- Kino Nowej Przygody
- Filmy komiksowe, uniwersa i supersystemy rozrywkowe
- Współczesne uwarunkowania oraz modele produkcji i dystrybucji filmowej
- Kino popularne i ideologia

Antropologiczny film dokumentalny

Celem zajęć jest analiza poznawczych możliwości antropologicznego dokumentu i jego roli w antropologicznym poznaniu. Zaprezentowane zostaną różne typy i nurty antropologicznego filmu dokumentalnego. Wprowadzona zostanie analiza związków między poznawczym aspektem dokumentu a aspektami innymi: artystycznym, politycznym, etycznym.